

zaaknummer 2014 W 1254 na herziening
22 maart 2017

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats] ([land]),
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. N.D Geraads, advocaat te Eindhoven,

tegen:

wijlen [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde 1,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie der Assumptionisten,

en

wijlen [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde 2,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie der Assumptionisten,

en

wijlen [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde 3,
tot [datum] lid van de Congregatie der Assumptionisten,

en

wijlen [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde 4,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie der Assumptionisten.

1. De procedure

Voor de procedure wordt verwezen naar hetgeen daarover staat vermeld in het advies van de Klachtencommissie d.d. 31 mei 2016.

Het bezwaar van klager tegen dit advies is bij beslissing van 29 juli 2016 niet gegrond verklaard.

Een verzoek van klager tot herziening van dat advies op de grond dat er nieuw steunbewijs ten aanzien van aangeklaagden is bij beslissing van 16 december 2016 gegrond verklaard. Tevens is daarbij bepaald dat de zaak opnieuw moet worden behandeld.

Op 17 februari 2017 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door mr. Geraads, advocaat te Eindhoven en hij werd vergezeld door mevrouw [naam], GZ-psycholoog/psychotherapeut.

Namens de Congregatie is verschenen pater [naam], Regionaal Overste van de Congregatie der Assumptionisten. Hij werd vergezeld door mr. L.H.J. Verhoeven, juridisch adviseur van de Congregatie.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

Voor de inhoud van de klacht wordt verwezen naar hetgeen daarover staat vermeld in het advies van de Klachtencommissie d.d. 31 mei 2016.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Voor de reactie van overste [naam] wordt eveneens verwezen naar het advies van de Klachtencommissie d.d. 31 mei 2016.

Op de zitting van 17 februari 2017 heeft overste [naam] te kennen gegeven dat hij bereid is excuses aan te bieden voor het seksueel misbruik begaan door pater [naam], met betrekking tot wie de klacht gegrond is geacht in het advies van 31 mei 2016.

Voorts is namens de congregatie onder meer betoogd dat klager pas met ingang van het schooljaar 1969-1970 op het internaat woonachtig was. Derhalve kunnen de klachten tegen aangeklaagden 2 en 3 niet gegrond worden verklaard, omdat deze aangeklaagden feitelijk toen niet meer aanwezig waren op het internaat.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3 De Klachtencommissie zal de vraag beantwoorden gedurende welke periode klager op het internaat verbleef.

De congregatie heeft gesteld dat de overgelegde klassenlijsten uitsluitend de namen van internen bevatten, terwijl de groepslijsten ook namen van externen bevatten. De naam van klager is met de hand bijgeschreven op de overgelegde groepslijst 1968-1969, terwijl geen klassenlijst van dat schooljaar is aangetroffen waarop de naam van klager staat bijgeschreven. Volgens de congregatie volgt daaruit dat klager in dat jaar niet op het internaat verbleef. Klager heeft de stelling van de congregatie betwist.

De Klachtencommissie heeft eerst de namens de congregatie overgelegde groeps- en klassenlijsten 1968 / 1969 vergeleken. Dit zijn de lijsten met archiefnummer 154 en 156 (de lijsten bij *aanvang* van het schooljaar) inclusief de later doorgestreepte namen en exclusief de later bijgeschreven namen, daar deze bijschrijvingen en doorhalingen mutaties zijn die tijdens het jaar zijn opgetreden. Vergelijking van beide lijsten toont dat er 118 leerlingen op zijn vermeld. Alle leerlingen die op de groepslijst staan, komen ook voor op de klassenlijst en omgekeerd komen alle leerlingen op de klassenlijst ook voor op de groepslijst.

Dit rechtvaardigt de conclusie dat zowel de groepslijst als de klassenlijst uitsluitend interne leerlingen bevat, en niet ook externe leerlingen. Hieruit moet vervolgens de gevolgtrekking worden gemaakt dat klager, gezien het feit dat zijn naam is bijgeschreven op de tussentijds opgemaakte groepslijst van januari 1969 met archiefnummer 155, in de loop van het schooljaar 1968-1969 als interne leerling op het internaat is gekomen. Dit komt overeen met de eigen verklaring van klager, de verklaring van zijn zus en een vermelding in het bezwaarschrift dat de vader van klager heeft ingediend tegen de aanslag Inkomstenbelasting over het jaar 1968.

Niet ter discussie staat dat klager niet meer in het schooljaar 1971-1972 op het internaat verbleef.

De Klachtencommissie acht derhalve aannemelijk dat klager van ongeveer november 1968 tot ca. juli 1971 op het internaat heeft gewoond.

Ten aanzien van aangeklaagden 2 en 3:

4.4. De eisen waaraan steunbewijs moet voldoen, zijn in het advies van 31 mei 2016 vermeld in overweging 4.8. Betreffende de aangeklaagden 2 en 3 zijn geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager dat hij door deze aangeklaagden seksueel is misbruikt voldoende kunnen ondersteunen, hetgeen voor een advies tot gegrondverklaring van de klacht essentieel is.

Namens klager zijn stukken ter ondersteuning van zijn klacht overgelegd, in het bijzonder de verklaring van de heer [naam] van 5 augustus 2016 en een geluidsopname van een gesprek dat deze heeft gevoerd met de juridisch adviseur van klager op 17 oktober 2016, van welk gesprek ook een woordelijk verslag is overgelegd. Geen van deze stukken en evenmin de geluidsopname noch het verhandelde ter zitting van 17 februari 2017 bieden voldoende concrete gegevens die te herleiden zijn op de aan deze aangeklaagden toegeschreven handelingen. Aangezien er verder geen ander steunbewijs voorhanden is dat voldoende concreet is om de aannemelijkheid van feiten waarop de klacht is gebaseerd te ondersteunen, kan de Klachtencommissie niet komen tot het advies de klacht ten aanzien deze aangeklaagden gegrond te verklaren.

Indien er alsnog gegevens bekend worden die de klacht ten aanzien van deze aangeklaagden ondersteunen, heeft klager de mogelijkheid om tot en met 31 mei 2017 ten aanzien van deze aangeklaagden herziening van de uitspraak te verzoeken.

Ten aanzien van aangeklaagden 1 en 4:

4.5 Er zijn bijna vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagden 1 en 4 verwijt zich hebben voorgedaan. Alleen al door het overlijden van aangeklaagden zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

4.6 De Klachtencommissie acht aannemelijk dat aangeklaagde 1 klager gedurende twee jaar en negen maanden met een frequentie van één à tweemaal per week anaal heeft verkracht. Daarnaast acht de Klachtencommissie aannemelijk dat aangeklaagde 4 klager gedurende een periode van twee jaar en negen maanden gemiddeld één maal per week anaal heeft misbruikt, waarbij aangeklaagde 4 naast zijn penis ook allerlei voorwerpen in de anus van klager stak. De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, door de wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Van groot belang in deze is de verklaring van de heer [naam] die ten aanzien van deze aangeklaagden voldoende concreet is. De heer [naam] heeft verklaard dat hij rond 1994 met klager naar [locatie] is gereden en dat klager hem toen daar heeft verteld over het seksueel misbruik dat klager daar is overkomen. De heer [naam] verklaart over het seksueel misbruik door pater die leraar [vak] was, aangeklaagde 1, begrijpt de Klachtencommissie. Voorts verklaart de heer [naam] over het seksueel misbruik dat klager is aangedaan door '[bijnaam]', een pater die zichzelf voordeed als arts, aangeklaagde 4 begrijpt de Klachtencommissie. De Klachtencommissie hecht te meer waarde aan deze verklaring omdat de heer [naam] verklaard heeft geen moment te hebben getwijfeld over het waarheidsgehalte van hetgeen klager hem vertelde. Door het bezoek aan [locatie] en de ontboezemingen van klager werd de heer [naam] veel duidelijk over het gedrag van klager.

De Klachtencommissie laat in haar oordeel voorts meewegen, dat psychotherapeut [naam] heeft verklaard dat zij tijdens haar sessies met klager zulke gedetailleerde informatie van klager heeft gekregen, dat aan de hand daarvan het klaagschrift opgesteld kon worden. [Psychotherapeut] heeft ter zitting van 17 februari 2017 verklaard geen enkele reden te hebben om te twijfelen aan de waarheid van hetgeen klager haar heeft gemeld. Zij baseert dit op door haar waargenomen emoties van klager, zoals handen wringen, angstzweet en de nazorg die verleend moest worden na de sessies. [Psychotherapeut] vermeldt dat zij daarbij niet alleen is afgegaan op haar jarenlange ervaring met het behandelen van patiënten met trauma's, maar dat klager besproken is tijdens intervisies en intercollegiaal overleg. Ter voorlichting van klager en de congregatie overweegt de Klachtencommissie dat, anders dan in het geval van aangeklaagden 2 en 3, waarin ook een beroep is gedaan op de verklaringen van psychotherapeut, in de gevallen van aangeklaagden 1 en 4 een begin van aannemelijkheid is ontstaan door de verklaring van de heer [naam]. Tot slot heeft de Klachtencommissie in haar oordeel betrokken dat de overste van de congregatie in zijn brief van 6 februari 2015 aan klager heeft vermeld dat hij, de overste, ervan overtuigd is en dat klager seksueel is misbruikt op het internaat.

Een en ander in onderlinge samenhang bezien ondersteunt naar het oordeel van de Klachtencommissie voldoende de aannemelijkheid van het seksueel misbruik van klager door deze aangeklaagden.

4.7 Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagden 1 en 4 met misbruik van gezag en gezien de afhankelijkheidsrelatie waarin klager tot deze aangeklaagden

4.7 Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagden 1 en 4 met misbruik van gezag en gezien de afhankelijkheidsrelatie waarin klager tot deze aangeklaagden stond hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik 12 jaar oud. Aangeklaagden waren voor hem personen waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.8 Gelet op het feit dat aangeklaagden 1 en 4 zijn overleden kunnen tegen hen geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van dit deel van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.9 Ambtshalve wijst de Klachtencommissie klager erop dat hij zich, bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager, kan wenden tot de Compensatiecommissie voor het verkrijgen van een schadevergoeding.

5. Het advies

- De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie der Assumptionisten de klacht ten aanzien van aangeklaagden 1 en 4 gegrond te verklaren.
- De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie der Assumptionisten de klacht ten aanzien van de aangeklaagden 2 en 3 niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 22 maart 2017 door mr. T.F.A.M. Hoogenboom, voorzitter, mr. F.A.A. Duynstee en W.A.M.C. Mol, leden, bijgestaan door mr. J.C. Quint en mr. M. Braspenning-Groeneveld, beiden griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure vermeldt de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.